

Napodpisani se dopisati na sljedajuća.
Prispesana sej pisma tiskaju po 5
avt. svaki redak. Oglasi od 8 redak
više 5 sati. U slučaju opozivanja
uz pogodbu sa upravom. Novci se
daju poštarskom naputnicom (as-
segno postale) za administraciju
„Naša Sloga“. Ime, prezime i mali
biljni pošta valja točno označiti.

Kome list nedodje na vreme,
naka to javi odpravnosti u otvo-
renu pismu, za koju se ne plaća
poštarnica, ako se izvane napiše:
„Rukamancija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nasloga sva pokvari“. Nar. Pos.

Izjava.

Kad su početkom ovog zasjedanja podpisani zastupnici stupili u „klub konservativaca“ zajedno s drugim zastupnicima hrvatskog i slovenskoga naroda, složno su izjavili, da pristupeju klubu, pridržajući svoju tjesnu međusobnu zajednicu, tvrdi osvjeđeni, da će klub krepko podupirati njihova nastojanja, koja idu navlastito za tim, da Slovenci i Hrvati postignu svoju narodnu ravnopravnost.

Suvise onom prigodom izjavili su hrvatski zastupnici, da stupajući u klub neće: ma bilo u čem, da pre-judiciraju svojemu državnom pravu, nadodavši, da se neće držati obvezani disciplini kluba u pitanjima, koja bi se, bilo s koje strane, na to mogla odnositi.

Kad se pak početkom god. 1892 pretresao u klubu o trgovackom ugovoru sa Italijanima, izjavili su isti, da si pridržaju slobodno glasovanje ob onom predmetu, to da će u svoje vrieme označiti svoje stanovište. Ako pak nisu do posljednje odgode carevinskoga vjeća ovo svoje stanovište izjavili, to je bilo jedino s razlogom, što su se nadali, da će ona vlada, koja je opetovano iztaknula, da stoji nad strankama, povoljno riešiti neka višeća narodna i ekonomična pitanja, podignuta u dalmatinском saboru, na temelju pravice i pravednosti.

S druge strane pak svi podpisani držali su, da će, ako ostanu u klubu, tim zaprijeti, da ljevica dodje do vlasti, što je donekle i pošlo za rukom.

Nego, pošto se sada predstavila carevinskemu vjeću parlamentarna vlada, koja hoće da se nazivlje vladom koalicije, premda u njoj nije zastupano 10 milijuna Slavena;

pošto ova vlada valja da se osloni na koalirane stranke, a podpisani nemogu po svojemu političkom osvjeđenju pristati ovoj koaliciji, jer vladin program nema nikakovih obzira na narodne težnje, a izričito kaže, da valja da miruju sva velika politička pitanja, a time i ono o narodnoj ravnopravnosti;

pošto podpisani teže na to, da budu riešena po pravici sva narodna pitanja;

pošto su već odlučili, da glasuju protiv iznimnom stanju u kraljevini Českoj, koje nova vlada hoće da uzdrži, jer ga smatraju naporenim proti českemu narodu, koji im je bratski narod;

pošto i glede drugih pitanja, iztaknuli u vladinom programu, valja da ostanu slobodnih ruku, podpisani došli su do zaključka da izstupi iz kluba.

Ovu su odluku izjavili klubu dne 28. tek. m. odmah ustanovili posebnu hrvatsko-slovensku skupinu, te će bez ikakvih obzira, pomjivo pratiti vladino djelovanje, i prema tomu udesiti svoje držanje.

Istobno stupili su podpisani u dogovor sa ostalim hrvatskim i slovenskim zastupnicima, te se nadaju,

da će se vremenom ovoj skupini pridružiti još drugih zastupnika, e da složno rade na parlamentarnom polju.

Podpisani izstupaju iz parlamentarne vjećine kao paravsko posljedica svojih zastupničkih dužnosti, te će im s istog razloga biti poglavita zadaća, da štite i branite prava i keristi hrvatskoga i slovenskoga naroda, koje se, osobito u Primorju identisiraju sa državnom koristu.

Oni će takodjer nstojati, da se što prije oživotvori združenje svih slavenskih zastupnika ne pripadajući koaliciji, svrhom zajedničkoga odlučnoga rada za ravnopravnost i za prava svih slavenskih plemena.

B eč, 26. studenoga 1893.

Dr. Klatić, dr. Ferjančić, dr. Bulat, Borčić, dr. Gregorčić, prof Alfred Coronini, dr. Gregorec, Šupuk, Kušar, Nabergoj.

Promjena vlasti.

Naši čitatelji već znaju, da jo dne 11. novembra cesar i kralj primi ostavku ministarstva grofa Taafta, i da je imanovao novo ministre, i to nekoje, koji su i do sada bili. Ti dosadašnji ministri, koji su ostali, zovu se: Grof Falkenhayn u poljodjelstvu, Weiserseh in za vojsku, Schönborn za sudstvo, Baequeben za unutarnje poslove. Novi knez Windisch-Graetz (vještaj: Windigrec) predsjednik, Plener za finansije, Wurmbach za trgovinu, Madžaki za bogoslovje i nauku, Javoraki za Poljake bez posebnog postava, ali kako se reče, bez listine, bez portfelja.

Ti su se ministri prikazali dne 23. novembra car. vjeću u Beču. Bio je sredan čas. Zastupnici skoro svi na hrobu, občinstvo po galjerijama, kogu sardale u bavšici, a veo ih napelo ušesa, da čuju, što očekuje nova vlada, čega će se držati, ili kako je na-vada reći: koji je njezin program.

Sjednica se otvorila i malo zatim reče ministar predsjednik, da ga jo Njeg. Veličanstvo tako blagoizvolio imenovati i da prikazuje zastupnikom naroda sebo i ostale ministre.

Covjek je ditao svoje besjedo dosto-javljeno, mimo, nezaštuju po licu sudeć, jo li mu pravo ili nije.

Cita program vlade, a točke su mo-ove: 1. Mi smo postali ministri tim, što su se velike tri stranke složilo, to se izluzo, da će nas ono podpuno podupirati i da de-medju sobom biti slobone.

2. Prva i poglavita zadaca vlade biti će, da se ušini novi izborni red, ali takav, da razredi puka, kako su sada zastupnici, no izgube ništa, a da dobli, gles noki, koji ga do sada ne imaju, nezavistno radi-nici. To će dovesti do toga, da bude više zastupnika, nego li do seda, a valjda će se i morati drugačija zvuknula izborna karta. Uzeti će se točno u obzir takodje odnose u pojedinih zemljah.

3. Dok se dodje do ta promjeno izbornoga reda, vreda će gledati, da se ne dira u nijedno političko pitanje, nego će se duvati voljina i vojena sila države, a po saglasnosti raditi o gospodarstvenih i finansijskim pitanjima.

4. Kako je dogovoreno u Ungarijom, vlada će gledati, da napred ide u pitanju uzpostave valute (novčane vrednote) ozbiljno i pozitivno.

5. Gledati će, da se dovrši promjena u izravnim porezima, to jest, da se preinaci plaćanje od zemlje, kuće, obrta i dohodka,

6. Skrbiti će se, da bude bolje enim, koji moraju raditi da praviš.

7. Da se popravi sudstvo.

8. Da se uvedu potrebno promjene, kako bi se unapredilo duševno i tjelesno dobrostano.

9. Da uprava bude dobra i mudra. Da se u javnih pitanjih ne zavija, nego bude iskreno i otvoreno raspravljanje.

10. Vlada će gledati žestoko odbijati sve one, koji bi mutili mir u državi i sve obde dobro.

Ministar predsjednik lepo je govorio, ali baš ni od prijašnjih vladi nije se čulo, da bi u svom program postavio, da nećo promjenu, da nećo napredku, da nećo promjenu na bolje, što se poteka novčano. Svi su i do sada obdevili tako, ali ni prijašnja vlada, tako ni ova nisu u svojem programu rekla, hoće li odstraniti ono, što muti mir u državi i boće li barom što ušetiti gospodstvu onim narodom, koji ga imaju preko zakona, a dati ga onim, koji još ne imaju, što bi jim po božjem i po ljudskom pravu pristojalo.

Slavenski rod, izuzemli Poljake, trpi u cijeloj državi, a i Poljaci bi trpili, da ih Niemci ne potrebaju za vođinu.

Nije dakle čudo, da taj program, koji tudem obuhvaja nešto, a narodom ništa, nije zadovoljio ni Čeha, ni Rusine, ni Hrvata ni najbližu im braću Slovence, a po gotovo nije zadovoljio ni ono Niemce, koji čvrsto drže za katoličku stvar, kao ni one, koju se zove i sime, i koji uže, da države ni narodi ne mogu pravo napred zato, jer da je so-mitsko pleme, to jest Židovi, proveo oslijeno, i da ono silnim novcem i radi sile dobivača potajno u svih velikih pitanjih državnih i narodnih i neda, da se krčanski narodi urede po svojoj onsaku, kako bi im se dinalo pravo i koristno. Ve-lika većina naroda u Austriji dakle nije zadovoljna s programom nove vlade.

Ne može ni biti, jer kažu, da je grof Taaft izgubio ministarstvo, a ovo novo

zadono je zato, jer je Taaft bio novi izborni zakon, po kojem bi bilo došlo manje zastupnika, koji ne zagovaraju narod, nego zastupnika, koji ne zagovaraju narod, nego je bio došlo više zastupnika, koji bi zagovarali narod, a ne gospodu.

Ako je dakle grof Taaft radi toga propao, i ako ga je radi toga zamjenio knez Windigrec, kako doč psmotran vjero-vati, da će nova vlada dati bolji izborni zakon, nego li ga je htjela dati staru, koju su erušile ono stranke, kojo danas imaju ministre?

Kako će vjerovati, da će nova vlada biti bolje za katoličku stvar, kad jo u njoj onih, koji katoličkoj stvari nebi prisluhi, što se pita, a staru vladu ustoli je grof Hohenwart konservativac, i pomogao tako, da u novu dodje par među dobro za-građenih njemačkih liberalaca?

Kako će vjerovati, da će nova vlada biti Čehi, Hrvati, Slovenci i pravilno pravljeno od staro, u koj se jo govorilo, da ne imaju zagovornika Niemci, u ovoj jesu barem dva, i to ljudi od oka, dobri govorni i zastitni Niemci?

Nije dakle bilo druge, nego da zastupnici slovenskih naroda ustanu i da odmah izjavne, kako jim se ne može biti povoljan program nove vlade.

Češki prvak dr. Herold odmah izgovora ministra-predsjednika pita na bavšinu, neka bi se poveo razgovor na vladin program, da se vidi, kako ga zastupnici naroda vide. Nije mu se dozvolio toga, jer da nije red odmah razgovarali.

Herold podnosi onda pismeni predlog, kako se reče, od prenosti. Podpisali su ga Čehi i Hrvati na broju koliko je po zakoni dosta, da mora odmah biti govor, ja li predlog profan (selan) ili nije. Tim putem postignuo je Herold svoju želju.

Na vrednost istoga dana, kad je Hohenwartov prijatelj knez Windisch-Graetz kao

izlazi svakog četvrtka na cijele arku.

Dopisi se ne tražeju ako se i ne traže.

Nekoljko novčanista se ne primaju. Predplatni i poštarskim stoji 5 for. za seljake 3 for. na godine. Razmjer je 1 for. 1/2 za pol ge-dine. Izvarevanje više poštara

Na malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Zastupnik Herold reče: Mi treba da označimo odmah, da ne imamo povje-ronje u novu vladu. Ona nam je sama čas prije rekla, da se ništa neće sakrati, a ovo čas zatim nije me se htjelo pustiti govoriti.

U toj vladi ne ima zastupnika deskoga naroda i države, osim Poljaka, nijedan slovinški narod nije zastupan. O tom, hodoči li učiniti, da narodi budu ravnopravni, u programu vlade ne ima ni reči; ipak je uarodnostno pitanje najpo-glavljivije. Mi hoćemo, da smo na čistu glede svih javnih pitanja, i to zato je moj pred-log silan.

Za Heroldom govorio je Čeh Kajol, i on dostačno i oštvo.

Za Kajolom govorio je Poljak David Adermanović. On je rekao, da Poljaci neda glasovati za predlog prenosti, ali i oni hoće, da se pri dobroj zgodbi, kada bude govor o privremenu proračunu, raspravlja o programu vlade.

Za njim ustao Čeh Fandrik od Morave i izjavlja, da on i njegov drugovi, koji su do sada bili u vladom, od sada će biti proti njoj: „najvjernija pozicija Njegovoga Velikanstva“. Tako su se oporebno stranke obišavalo nazivati u staru vremena, a htjele su reći: da nisu proti kralju, kao što nisu ni ovi naši, nego jesu proti onomu nadinu, kojim misli ministri upravljati, dakle proti vlasti.

Istup moravskih Čeha iz vladine stranke znači početak stvaranja velike slovenske skupine među daju zastupnicu u Beču.

Za Fandrikom govorili Lueger protusemit. I on hoće neka se odmah razpravljaju o programu vlade, navlastito neka se vidi, krog do ono vlada obdijeti, koji su ono tohoči rušitelji mira: jesu li možda Česi, još Fandrik, koji vam do ovoga časa bijeće vladinovac, jesu li Hrvati, za koje su zato, da su najpričvršćeni cesarovo zastavi? Ja sam, rođe Lueger, da istino zamirnik i biti ču dok neurediti stvari na bolje. Postupajte s nama po zakonih parlamentarnih, jer ako počnemo drugitu načinom, neda vam biti pravo.

Od naše strane govorili su još zastupnici dr. Legionin i Biankini, on ovaj put samo hrvatski. Govor dr. Legionije donosi čime po stonografskom zapisniku. Biankini spominjan, kako u programu nove vlade ne imaju reči o ravnopravnosti. Obara se na Niemce, koji bi htjeli udžrati sve, što su do sada dobili na štetu drugih i što oni zovu: „Boeitschland“ (posjed). Ja po posjed kradjal tako im je rokao taj ogroženi Hrvat Dalmatinac.

Eto, tako dva glavna naroda Austrije, Česi i Hrvati, jedni dvvari crstva na sjeveru, a drugi na jugu, izjavili su se po svojim zastupnicima proti novoj vladi, jer niko rokla, što misli o ponajglavljivijim pitanjima, naimo o slobodi i ravnopravnosti pojedinih naroda.

Naših je zastupnika do sada vodila u klubu konservativnom, kojemu jo načela grof Hohenwart.

Osim Biankinia, Depara, Legionije, Pe-rića i Spinčića, svih Hrvati Dalmatinci i svih Slovenci bili su u onom konservativnom klubu, koji im žalibio kroz toliko godina nije bio kadar ništa pridobiti.

Kad je grof Hohenwart pomogao erušiti, bolje rokao sam srušio Taafta, a zadržao se tim, da par konservativaca bude u novoj vladi us ljudi Niemci libarac, pita se, jesu li oni naši dobrjani i nadalje mogli ostati u onoj skupini, koju bi bili moralni odavna izazi? Nišu mogli ostati, no!

Na vrednost istoga dana, kad je Hohenwartov prijatelj knez Windisch-Graetz kao

ministar-provjerujoči izkazao program novo vladu, na isti voćer, kašem, dobio je klub Hohenwartov pismo, gdje mu javljaju, da izstupaju iz njegova Hrvata Dalmatinca: Dr. Mihovio Klaić, dr. Gajo Bulat, Lovro Borčić, Ante Šupuk, i Slovenac: dr. Andrija Farjančić, dr. Anton Gregorović, dr. Poldo Gregorec, grof Alfred Gorjanc, Ivan Naborgo i zastupnik grada Ljubljane Kušar.

Dan 23. novembra 1893. znamenit je. Isti dan počeli su pogovori između maližih i starih Čeha, u između jediničnih drugih Hrvata i Slovaca o tom, kako bi se zdržali u veliku parlamentarnu oporbenu družinu.

Sva Dalmacija, cijelo Primorje, što je slovinjskoga roda, sve se je udrglo od vlaste, po radunu o pokrajinskim, četiri južne pokrajine, pa sva Česka i Morava!

Pri prvom glasovanju pokazalo se jo, da je proti vlasti stajalo 87 glasova! Ali ne ide tu za glasove, nego se piše: Ako ne bude mudra i pravedna nova vlast, kako će se moći održati proti volji odlučujućih naroda?

Mi kažemo: nikako! Zato noka gospoda u Boču dobro promisle, da nismo više lutka u njihovoj ruci, nego bođemo, da nam se pravica kroji.

A gospoda u Boču doista i misle, što će se iz toga izdje, jer su jo već dano u Boču stalno tvrdili, da kad bi bili izabrali iz konservativnog kluba još oni zastupnici iz Kranjske, koji su na žalost ostali. Hohenwart bio bi se zahvalio na zastupništvu i Windischgraetz bio bi dao ostavku! To je stalno.

Vidite, kako naši neki zastupnici nisu znali cijeniti vrijednosti svoga položaja! Neka bude od sada bolje!

Vesti iz metropole hrvatske.

Piše A. K.

Zagreb, na Katarinino 25. stud. 1893.

Prevažan dan u javnom životu cijelokupne Hrvatske zbio se ovđe u Zagrebu dno 16. o. m. O tom je danu — bolje pojavljenu dogodaju — javili već u našoj dijelnoj novinarskoj drugarici čistog hrvatskoga prava „Našoj Slogi“. Dobilo je ovamo domoljuba sa sviju strana prestranoga Hrvatskoga, imenito — što do nej nije bio običaj — iz Bosne poslovne, Hercegovine gorovite, to nešega visera hrvatskoga, Dalmacije dične (što očvidno pokazuje složnost, suglasje sa načeli spasonosnili nauke neustrašive, čiste potbrinje — stranske prave); dohrilo je — volju — mnog zastupnika sviju slojera narodnih misli i težnje, da dade izraza svojim domoljubnim osjećajima na zajedničkom sastaku hrvatskih opozicija (stranke oko „Obzora“ t. sv. „Nezavisne“ i „stranske prave“). Taj je sastanak otvorio oči teda negda i onim „nevjernim Tomom“, koji bilo ma u kojih čistih il nošišti pobudu (motiva) držahu, da se te dvije oporbeno stranke nisu apoznatile, već da je i poslije svetu svedeno navještenog sporazuma ostalo pri etarou — da je ujedinjenje opozicija samo izmišljena finta, komedija itd. Imenito je ovaj sastanak neodvisno hravat-a koga je življa, koji je zastupao bio vrili hrvatskih svećenici iz svih hrvatskih krajeva; posjednici, gradjani, obrnici, književnici i učenjaci priznatoga glasa i izvan ukvika okviru hrvatskih zemalja, koji hrvatski čeličnici — volju — imaju i volje i smisla u suraznjenoj i sredstavu, da priponogni razlikovanjem hrvatskoga do prava, delujuće slobode i veličine na svakome pojlu javnoga državnog života Hrvatske; da je taj sastanak — optujem — bio vrlo zgodno sazzvan, pa de je odavno u neku ruku okorjelim protivnik hrvatskog imena i slobode upravo neki moralni pravljed (protest) protiv „izvođačene“, bimbojne slav 25-godišnjice („svete“) negde, što no su ju inaugurovalo naše službeno polusužbeno novine, te protiv slave 10-godišnjice vladanja sadašnjega hrv. bana. Bilo je na sastanku po 500 dičnih muževi objiu oporbu, pa uzdajaju se i mi a s nama jamačno i svi iskreni, dušovno zdravi Hrvati u početkovnost ovih odvažnih i na svaku žrtvu pripravljenih ljudi. Držimo, da će slijedeća zajednička skupština u mjesecu 1894. proglašiti podpunkt sklopljenje — ujedinjenje, sve to dasko na temelju programa i ideja stranske prave, one stranke, koje su načela jedina kada u prvoj i zadnjoj liniji dovesti hrvatski izmjeđeni narod — gdje ga god imade — u stalnu, neovisjivo, a toli žudno izloživanu luku prave narodne slobode.

Sporazumek dekretovan je u 6 glavnih točaka, kako sto to već u broju 47. „N. S.“ javili. Naša je iskrona i vrueća

želja: da dobri Bog, to so ovaj na zdrojov osavci i na prijevoj narodnoj ruđi (a jedno je sve — pojedinočno ništa) osnovani sporazumek dojmoči sada svih pravih Hrvata onako, kako je istinski, patriotski zasnovan i provadjan, pa postigao isti ono, što Hrvata po Bogu i pravu dobro i što ga je od uvjek itčo. U to ime i opet pozov Bog!

Kako je ovamo u nas nastalo već pravo zimeko vriome, a zemlja se znodjela nevinim plaste, sjever potihano, ali rokko pisa sa snježnih glavica zagrebačke i okolinskih gora: nastalo je tim i dobro vodou zbljenju u zagrebačkom družbenom životu. Posledak tega zbljenju jesu zabave, igranko, posjola, plavutid. Idio pjevačko društvo „Kolo“ odpočelo je već 12. t. m. sa svojimi omiljeljima u občinstvu posjoli, što no ih ovdje zgodio zovu „jour-fix“ (stalni dnevni), koji se obdržavaju svake nedjelje po većer, to na koj se sakuplja u Zagrebu sve, što iunade osjećaju za hipo, ugodno, zabavno i koristno. Prostrane dvoranе „Kola“ na svečuljštučnom trgu puno su na tih (inace skoro domaćih) zabava najomoteniju slojocu zagrebačkoga sveta i imaju i za to. Uviđak nadjeo tuj ono važno „utile dulci convixtum“ (t. j. koristno pomiješano sa zabavnim). Tuji tij pjevaju daroviti mladi pjevači (među ovima su osobito odlikuju vrlo zemljak g. Rašković, koji nas je prvi put 12. novembra upravo očarao sa svojim gibkim, zvoničnim, naravnim glasom te Bog. Keric); deklamaju se odabranje pjevom ponajboljih naših vilinskih misionera (Sonca, Preradović i dr.) u čemu se uprav dijno odlikuje filozof hrvatskog sveć. B. Keric, koji je za to i publici velo omiljio, a naglašuje i izgovara ti hrvatski, uz to sve sa nejzinim čuvatvom i vleganjom, da ga je prava milota slijuti. Treba ga slušati deklamovanje psihološki vrlo zauvršeno i tužko pjesmu „Luda“, pa da dojne što znaci znati i osjećati. — Čuli smo i hrv. glumca Branića zadnji put (u nedjelju 17. novembra), kako lepo znade ukusno izabrani komad, „Zlatni paleon d'oro“ prevesti i odčitati, da slušača upravo dušu dirne.

Prineslo se štava i na oltar boginja mladenačkog zanosa: vesolja „Terpsihore“ (boginja plesa i sigranja) dne 17. o. m. Kad je „Kolo“ delo prvi svoj ples ove sezone. Plesovi su u Zagrebu (a biti će valjda i drugdje tako) tako uranili, jer su poklado ove godine razmerno volo kratke, a moraju se uva družtva u zabavah izradići, da vrste svojim članovom — što no nje — milo za drogo.

Zagrebačani — budimo iskrni — vrlo se rado zabavljaju, ali su na svom mjestu dobrinči i domoljubi, kad treba činom to dokazati; pa smo radi, da takovi i u budućem ostanu. Sva u svoje vrijeme i na svom mjestu.

Moram ovđe iztaknuti, da je „Kolo“ poječano u novom razdoblju 1893./4. u muzikom i ženskom zboru. Imenito je ženski zbor nabujao (od 25. dianica na 45.) a sve nove dianice svježa su i nje mlađenčke pojave, da se njihovim glasom i strukom prenasači gotovo u neke nedjelne vise, gdje angjeli oko prestolja pjevaju. — Sva se krode, sve ozivljuje, sve radi prema onoj: „Pjesmom za dom“, a takovog nam odusevljenu dana treba više ne ikada.

(Dulje sledi.)

Pogled po svjetu.

U Trestu dne 29. novembra 1893.

Austro-Ugarska. Na prvom mjestu donašamo pod naslovom „Prosjedna vlado“ obširno izvješće: o prvoj sjednici carevinskoga vijeća, u kojoj se je predstavilo novo ministarstvo, razvilo svoj program te zastupnici opozicije taj program podvrgli predsjednoj kritici. Najvažniji uspjeh novog ministarstva jest ze naš bez dvojbe izstup svih Hrvata i čestitorice Slovaca iz konservativnoga kluba. Ostalih sedam slovenskih zastupnika, koji se nemogu oslobođiti krišta oca Hohenwartu, ostaje i nadalje u tom klubu, jer se nadaju, da će se klub držati čvrsto načela ravnopravnosti. Klub se doduće može držati tih načela, ali hoće li se ih držati ministarstvo, to je sasvim drugo pitanje. U ostalom, mi držimo, da bi se već bila i djeca u rečenom klubu razočarala,

kamoli neće zrići i ozbiljni muževi. Svi neodvisni listovi hrvatski i slovenski vesele se iskreno spomenutom izstupu južnih zastupnika iz konservativnog kluba, ali žale istotako iskreno, što iznade još slovenskih zastupnika, koji ostaju i nadalje članovi onoga neosretnoga kluba, u kojem su svi zastupnici naših južnih zemalja doživili za tolike usluge i požrtvovanja — crnu nezahvalnost.

U sjednici od dne 25. t. m. izabran bivaš II. podpredsjednikom carinskoga vijeća Poljak pl. Abrahamović dočim je dobio kandidat opozicije dr. Klaić 55 glasova. U istoj sjednici bivaše na dnevnom redu razprava o podpore trgovackoj mornarici, za koju se zauzeće među ostalim naši zastupnici Borčić, Biškupović i Spinetić. Ovaj poslije stavlja na koncu sjednice upit na vlastu, da li je voljna odgovoriti na njegovo interpretaciju stavljenu u sjednici dne 22. marta 1893. u poslu javnih odnosa u Primorju. U slijedećoj sjednici progonovio je ministar trgovine grof Wurmbrand izraziv nadu, da će se podporom trgovackoj mornarici pomoći Primorju i Dalmaciji.

Iz hrvatskoga sabora neimamo ništa osobita. Pojedini izbori, napose proračunski, razpravljaju predložene im osnove i vrednoge, a kad ove dođe, dođe je na razpravu u sabor.

Srbija. Iz Biograda javljaju, da očekuju i tamo ministarsku kružu. Predsjedništvo ministarstva inao bi preuzeći predsjednik skupštine i bivši predsjednik zadnjog radikalnog ministarstva g. Pašić. Sadašnjemu predsjedniku g. Dokiću da ido bolest na bolje.

Bugarska. Mrtro telo prvog knjaza nezrane Bugarske, sličničkoga junaka grofa Hartenau prevezeno je posebnim vlakom iz Graca u Sofiju, gdje bivaše svećano dočekano. U crkvi nad mladim svojim predstavnikom govorio je nadgrouno slovo sam knez Ferdinand. Pokojnom knezu podignuti će zahvalni Bugari narodni spomenik a odužiće se i inače udovi i sirotadi pokojnika.

Francuzka. Ministarstvo Dupuj dalo je ostavku a da i nije imalo pravoga povoda. Ministar-predsjednik izjavio je naime, da misli, kako neimaju povjerenja kod većine parlamenta i da je dači ostavku sa drugovu. On se nije htio više podvrići zadaci, da nastavi novo ministarstvo.

Italija. I u Italiji imaju ministarsku kružu. Ministarstvo Giolitti palo je uslijed žestokih navalih od strane opozicije i od strane komisije, koja je izpitala nečisti posao u talijanskih bankah. Po izvješću te komisije zapleteni su u nečisto barantanje sa tudišnjim novcem ministri, senatori, zastupnici, visoki činovnici itd. Svatko je naime htio živiti na lahkulu ruku a na tudišnja pleća i ne pitaju, je li to pravo i pošteno.

Vilo moja . . . . .

Vilo moja podaj suzi
Da ti oka smuti glad;

U žalost mi smo druzi,
Jednak nam je sroa jed!

Težka kob i muka ljuta
Odsavud nam blije rod.

Stranputnic mo salute
Slatnih predja — robski plod.

Vilo moja podaj suzi
Da ti oka smuti glad,

Meštemom je ona tuzi,
Bohu sreću sladak med!

Suzo, voliš, neka ronim,
Da razgalim bolan dub?

Niesam taka, da im se klonim,

Ali im izvor sad je suh . . . . .

Plakah, kada vrtav padne,
Rodas zemlje na tvrd kám,
Komu kruna divi, nade
Resila je kraljski pram.

Plakah, kadno onim divom
Krvnik ote život drag,
Kad su mađom, riedi život
Riesit hčeli sveti prag.

Plakala sam mnogo ljeta
Za slobodom roda svog,
Odak pšenom zemlja sveta
Dušmanina posta zlog.

Suzo voliš neka ronim,
Da razgalim bolan dub?

Niesam taka, da im se klonim,

Ali im izvor sad je suh . . . . .

Emin.

Franina i Jurina

Fr. Ča bi reč, da su u Puli kreli di-

Jur. Valjada za donapunit kren; ma za nefalt, pitaj malo Martinovega

Fr. Vero, morda zna čagod i od onih bi-

Jur. A ja, Bog ih pomiluj!

Različite vesti.

Naše nemarne dužnike upozorujemo ovim, da smo ih izručili odvjetniku, te će ovih dana od njega dobiti zadnji poziv, da izplate dug u roku od 8 dana. Tko toga nećuči, imati će uz škodu i sramotu.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Radoljubni suprugi Antu i Filomena Milotići iz Kastela Lukšića prigodno krštenje sinu im Cirila i Metoda u Istri 24 kruna. Uprava „Obzora“ primila je od p. n. g. dr. Bože Vinkovića iz Varazdina 13 for. 20. sv. sabranih ovakvo: Dr. Slavojlav Matičić član prinosnik za 1893. darovao je 2 for. Iznos od 8 for. sabran je kod većo, g. Nikole Milotića u Maglarovu a iznos od 8 for. 20. sv. sakupljen je u vesolom družtvu kod g. Radića nakon izbora u III. izborni travniku grada Varazdina. Ukupno dalo 18 for. 20 sv. Gosp. kap. A. Tomašović po- slao je upravi „Cvjetne Hrvatske“ 34 kruna sakupljene u Županom selu na Kuni. Živjeli prinosnici i Sakupljeni u „humskoj ditarionici“ na Butli kakve ploče „Hrvatska“ 6 kruna, a držareva odljeva gg. Albert Breznišek upravitelj občine I. Gladki kapelan Taborski, Josip Štrimpf trgovac iz Priljina, avaki po 2 kruna. Uprava „Nar. List“ primila je zahvalnošću od gospodina Tome Didolića, mladjega iz Solca, kruna 32 za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri, koju je avotu odmah izvršila gospodin R. Katalinić-Jorotović, povjeronik radonog družtva u Zadru. Ovaj prinos sabran je u Bakovićevi prigodom akrofne godine gospodina Ante Stančića mladjega, za gospodnjem Angjom Kovadić iz Pučića, i to kod udržavio Hrvatskoj domovini; doprinio: Auto Stančić mladjiji za se i svoju državu kruna 10; O. Angelje Cvitanović 4; Nikola Kovadić Andrija 4; Jerko Kovadić pokojnog Ante 4; Toma Didolić mladjiji za se, ženu i dvoje djece 4; Dragutin Kovadić 2. Orlandini Andrija Ivanov 2; gospođica Franjka Štambukova 1; Bakarić Granđi 1. Ukipno kruna 82. Živilj darovateli i množili se! Gosp. I. Kuša sabran je u Goriči 276 kruna i 60 fl. Darovali su sledeća gg.: Alfred grof Coronini-Czernberg 40 kruna, dr. A. Gregorović dr. Akoško Rojko, Andrej Gabrošek avaki po 20 kruna, Ivan Kušar, Ivan L., dr. Josip Gabrijelčić, dr. Josip Kovadić, N. N. avaki po 10 kruna. Andrej baron Winkler, dr. Jos. Pavlić avaki po 6 kruna. Matija Poveraj 5 kruna, Dr. Josip Bašić, Tom. Čorin, Ivan Katnik, Ivan Dokleva, Ant.

marquie Rojš, M. Kraljević, A. Korec, Reju, I. Zucchiati, Josip M. B. g. g. od: Kost Kocjan Dru-

gor u V.

Gosp. Ž.

Lošinju tlu pok-

gospodnje

članovi g. L.

Gosp. G.

Gosp. Du-

sakupljeni

ovd. svr.

pop. Josip

16'50. gg. Mrački

Petar, tr-

vlasti

iz Roke,

Oršić Ma-

žio Anto-

Niko, po-

tejšoj Ni-

Makrović

ru svil-

Vinodol

družtvu i

bak, odvij-

te slobod-

Elmer A.

Hrv.

ukupno m-

for. — G

šalje 10

robov na

modju ha-

l for.

Stangera

iz Krka i

kućno sve-

hija, župu

voleo g.

Orloč

član.

2. se

bana Šilj

tolji u E-

12:30, sa

lajdaju u

zadru

g. Šilj

večer

marquis Obizzi svaki po 4 kruno. Edka Rojčić, Melidka Rojčić, Jenka B... Jušt Kralješta, Adolf Krčelić, G. Lirkar, A. Fon, A. Koren, I. Haunher, I. Kavčić, Ivan Rojčić, I. Drusa, D. Fr. Kočula, D. Martin Zucchiati D. Janko Čaj, D. St. Buna, D. Josip Marčić, svaki po 2 krune. Gđa. B... globe 2 kruna. Isti sakupio u Trstu od: Kosta Ševar, Josip Krmptović, Antuna Kocjan i E. Sverljuga 4 kruna 80 fl.

Družitelju blegajniku g. dru. Stan-goru Voloskom stiglo slijedeći iznos: Gosp. Žic Frane, vjeroučitelj u Malom Lošinju posao 2 for. za uspomenu prijatelja pok. učitelje Jos. Petrine. — Dvije gospodinice u Karlobagu u ime godišnjine članarine 2 for. — Paskiević Peroslav Čikara iz Zagreba posao 8 for., uplatiti g. Milan Krešić 5 for., Peroslav Paskiević 8 for. — Gosp. prof. Iv. Kr. Švir-ljuga iz Osike posao 20 for. — Gosp. Fran Đorčić, pravnik iz Baške u ime članarine za god. 1 for. — Gospodin Josip Bogdanić, gostoničar na Sušaku 1 for. — Gosp. Petar Grandić, gostoničar na Rieci 1 for. — Gosp. Petar Jurčić iz Kastva sakupio kod prijateljskog stola u krčmi g. Močica u Zavatu for. 4:35. — Gosp. Pavao Leber, dekan i župnik u Glini posao 3 for., a daravačko g. Pavao Leber, dekan i župnik u Glini, Janko Ba-tušić, župnik u Viduševici i Josip Brožnja, župnik u Topolovcu svaki po 1 for. — Gđa Paolina Jenko posala sabranih u Podgradu for. 5:02. — Gosp. Stomberger Ant., žup. uprav. u Munich daravao 1 for. — Gosp. K. I. iz Knina plaća 10 for. — Gosp. Dukljić Ante iz Kastva šilje po 2:10, sakupljeni pri veseli stolu g. Iv. Vlaša, obč. savjetnika u Kastvu. — Povjerenici pop. Josip Mraković iz Baške šilje for. 15:50, a uplatiti član. za god. 1893./94.: gg. Mraković Josip, pop iz Baške 1 for., Mihalić Mijo, trgovac iz Baške, Pajalić Petar, trgovac iz Rieki, Koc Niko, trgovac-vlastnik u Baški, Kaftanija Božo, trgovac iz Rieki, Barbrić Marko, pop u Baški i Ozrič Matej, pop u Baški svaki po 1 for. Žio Anton, pop Dragatović 2 for., Magašić Niko, pomorac u Baški, Kon Ivan i Matetić Niko iz Baške daruju svaki 50 nov. Mraković Josip, pop Žio Anton, pop da-raju svaki po 2 for. — Obajdin, Novi Vinodol šilje for. 6:25, sabranih u veselom družtu na Martinku. — Gosp. I. N. Šćerba odvjetnik u Koprivnici šilje for. 38:96, te sledi popis imena članova. — Gosp. Eller Act., upr. župe na Pazu 5 for. — Hrv. "kad. dražstvo "Hrvatska" u Gracu" -mjesto vicensi uvrštili članovima 5 for. — Gosp. Viktor Tomićić u Voloskom šilje 10 for. i to 9 sakupljeniju prigodom večera na brodu "Pellegrino" u Voloskom među hrvatskim i slovenskim gostovima i 1 for. u ime članarine učenika Marka Stangeria od Inocenta. — Gosp. Fabianić iz Kastva šilje 4 for. sakupljeniju prigodom kućne svećanosti. — Veleš. g. Petar Zahija, žup. upr. u Lubenici šilje 2 for. za večeře g. popa Autona Lužinu, kurata u Orelcu i otca Frana Smolje uime god. član. 2 for. — Gosp. Luka Kirac iz Barbanu šilje for. 3:20, sabranih među prijatelji u Barbanu. Isti gospodin šilje for. 12:30, sabranih na piju svoje sestre i g. Iakovića u Medulinu. — Gosp. Gj. Ružić iz Rieku šilje for. 6:50, koja je sabrao g. Maćko Henjak, farmaceut u Zagrebu; upla-tio gg. Maćko Henjak god. 6. for. 2, a podariće po 1 for. S. Hafner, I. Vrhbančić, Slava Maček, dr. Mašek 1 for. član. i Otto Oršanić darovalo 50 nov. — Gosp. Ante Volarčić iz Rieku šilje for. 16:63 i 9 for. 6:53 sabranih prigodom jedanaest-odjednječice njegove mianitovanja među prijatelji, a sam gospodin glavcer iz Podgoricu uplatite 10 for. Isti gosp. podao jo 5 for. sabranih na osamgođišnjicu vjenčanja g. Petra Marča u Hotel Lovre med prijatelji, od kojih avuto da poljovio sam. Mate Glavan, inžinjer. — Gosp. Rajmund Špoljarić, župnik u Berošu posao 112 for., koju je sabrala gospodja Roža Frančić u prigodom svetkovana 15-godišnjice vjenčanja g. Tome Kumidića u Berošu; upla-tio g. Toma Kumidić uteč. svetoči od 100 for. g. Rajmund Špoljarić god. član. 5 for., Živoje Frušić, žup. pomoćnik g. 6. 1 for. 1 for. dr. Gg. Juraj Franković, trgovac, Petar Franković, trgovac, Ermin Špoljarić u Berčiću, Rudolf Dešković, pom. ka-petan iz Mošćenica darovali svaki po 1 for. — Gosp. Antun Puž, župnik u Mošćenicu posao 10 for., a uplatite g. Anton Puž, župnik 5. for. kao dar, a 1 for. na član. Vladko Čar-Krajanin 50 nov. — Niko Mavričić, trgovac Mošćenice član. for. dar 50 nov. Adolf Justi, Josip Ruđinić, Josip Elešić, kapelan u Mošćenicama po 1 for. za član. U župnom stan-u sakupljeno med prijatelji 3 forinti. — Povjerenik g. učitelj Miran predao jo 6:50, sabranih na predlog g. Korića

u družtvu mladih rodoljuba u Iki, pozvanih "na seos".

Dolazak Njez. Velič. cesarice i kraljice Jelisave u Miramar. Danas dolazi u cesar-kiču "Miramar" cesarica i kraljica Jelisava na kratki buravak, to će odatle poduzeti daljnje putovanje po moru.

Odlikovanje. Veleš. g. Edward Saunig, kurat u javnoj gradskoj bolnici u Trstu, rodom iz Pazina, bježao imenovan od sr. Otca pape Lave XIII. počastnim komor-nikom sa naslovom "Monsignore".

Vjenčali 38. Iz Prezida našu javljaju, da se je u tamjančjoj župnoj crkvi vjenčao dne 27. t. m. poznati slovenski rodoljub i veloposjednik g. Ivan Božić iz Po-draga sa kćerkom hrvatskoga rodoljuba iz trgovca Šćitomira Vilhara, sa de-stitom Hrvaticom Irenom Vilharu. Naša čestitke mladencem i njihovim obitelji!

Zastupnik prof. Vjek. Spinčić u sjed-nici carevinskog vjeća od 25. t. m. iz-rakao je podujti govor kod razprave o vladinoj zakonskoj osnovi gledo podpre-trgovačkoj mornarici, zauzev se toplo za-poboljšanje žalostnog stanja naše morna-rice. Na koncu iste sjednice upitao je mi-nistra predsjednika kneza Wiedenshgrätz-ia u m. stra unutarnjih posala markiza Bac-quehema, da li su voljni odgovoriti na nje-govo interpellaciju, podnesenu dne 22. marta 1893. u pogledu žalostnih javnih odnosa i Primočevu. Već u budućem broju, očko nam bude išlo moguće, donesti čemo gornji govor i ovu interpellaciju zastupnika Spinčića.

Ispitni ospozobljenje na učiteljstvu u Kopru. Dne 25. t. m. avršili su ispitni na c. kr. učiteljstvu u Kopru, te bijaju pro-glasceni ospozobljeni slijedeći učitelji i učiteljice: 1. za hrvatske pučke škole gg. B. Žmuk i Vinko Puhaarić; 2. za slovenske pučke škole gg. Marija Krait, školska sestra Marija Pešifor i Fran Simčić.

Mikulaševu večer priredjuju i letos naš revni "Šokol" za veliku i malenu dieciju. Program te večeri biti će, koliko nam je već sada poznato, vrlo bogat i raznolik. Imati će već po tom dostatno za-bave "velika" dieca, a za malenu pobri-nuti će se još posebico Šaligrom iz dječej života, u kojih će sudjelovati 2 dječaka i 3 djevojčice. Dobro nam dake došao sv. Mikulaš sa punom torbom bogatih darova!

Prosvjetom k sluhobi! budi lozinkom svakomu, komu na svu leži dobro naroda. Prosvjet je glavna kovta, koja bi se mo-rali propaljice imati držati kao utopljene-k-spasopljiva, i načelo, da smo pred Bogom sv. jednaci, budi u pravu, budi u dužnosti, mora da bude svakome sveto i neokajano. Istina i pravica jesu poluge prosvjetje, ali istina i pravica leže u razumu i u erdu do-čovječjem. Razum i ardece vodo dakle čo-vjeka k blagostanju, a neznanje i pusto-erdece strovaljuje ga u propast.

Zaljubože naš zapušteni puk u Istri nije svuda toliko odgojen, da bi uvidio blagotvorne posljedice pravog napredka, ali se ipak približuje čas, kad bude uvidio, da mu pouke troba i guje do ju traži.

Da se bar ponosito zlo ublaži, o. kr. državni odvjetnik u Rovinju razglasio je slijedeći hvaljavredni

Okržni poziv:

Njegova prouzrišonost gospodin ministar pravde grof Schönborn, nadahnut naplomebitijim duhom, kojim se odlikuje velik pripravljan na podupiranje i podržavanje humanitarnih i dobrovornih djela, koja, dobiti s jedne strane uzorno odgovaraju kršćanskim načelom i dobitim ublažjuju pojedino neštočno okolnosti gradjan-skog društva, pripomažu a drugo strano kadrka na način, da privredu k pravoj stazi okusnije ljudi, otinajući ih opaćini i zlodinu, — odobrio je sada osobitom uslužnošću najnovije družtvu, što no se ustrojilo u gradu Trstu na korist izpu-tanja iz tamnoca i siromašnih obiteljskih uznika, pripadajućih gorispoljencima; občini, izraziv pade živa želju, da se i drugdje slijedi primjer takva plemenita i dobro-tvorne institucije.

Radi se baš o toz:

1. Da se podupre dijelom i savjetom oskudne istamnide uzaike, koji se za vremje svoga tamnovanja pokazaće po-pravljivi i dostojni pomoći, i to načerjom da ne postane pripadnički prekrbljujući im radnje i dobitka neposredno iz odputa iz tamnoca;
2. Da se podupre na posve izuzimni način i u službenjih preša potrebe obitelji, kojih se učiniti za vremje svoga tamnovanja pokazaće dostojni pomoći, na-mjator, da se ukloni pogibeji, da uslijed oskudice potrobljen životu poginu budi s-židno budi moralno;
3. Da se providi na svaki način umu-njenju broja osoba, pogiboljšati čovječjemu

družtu, ili barem, da so taj broj u učnošći sa istamnide učnici uslijed nemogućnosti, da si priskrbo postonim načinom, potrebna eredsta za obstanak.

Predpostaviv evo to na posluh udvor-nog i štovanog višeg naloga, tok primjelog, primarni dragovoljno podhvat za ustrojenje takvog društva u Istri, gdje je poznata odlična krispoličnost njihovih živatali zgoditi se obvezujući blednika i pomoći ga u mnogo vremeni i nesretnih njegovih živatali zgoditi se i nezgodas.

U tu svrhu čestim se modjutim po-zvati sve gradjane ove pokrajine, osobito bolje stotješi iši najuplivjive klase, da se polazi sveobčno javno dobro, na skupštini, uređeno dne 3. decembra budućeg mjeseca, o 5/2 sati posle podne, koja će se držati u municipalnoj zgradbi u Rovinju, uljubno mi učestvujem obiteljima i pomoći ga u mnogo vremeni i nesretnih njegovih živatali zgoditi se i nezgodas.

Pouzdajam se da se u sretan uspjeh podhvata i dodajem pri koncu, da će biti tako zahvalan svim onim, koji zapričen, da prijevatu na savzanoj skupštini, budu voljni podati mi riječ pobudu, a još više pružiti mi propise o predmetu i izjaviti se kako smatram najsigodnije i najprikladnije.

U Rovinju, dne 15. novembra 1893.
Dr. Josip D'Ara, a,
ces. kralj. državni odvjetnik.

Ustoličenje župnika. U noćelju dne 3 decembra tek. g. slaviti će župljani sv. Petra u ūumi (občina Tinjan) riedku i krasnu crkvetu svećanost. Toga dana biti će sveće ustoličen kao novoimenovani župnik župe sv. Petra u ūumi več. gosp. Liberat Sloković veoma deštiti mladi svećenik rodom iz okolice Pazina. Neznamo doista koju da većma doštimate — župljanim sv. Petra, ili mladomu g. župniku? Čestitamo jednakro srdačno kuli g. župniku toli njegovim župljanim, pravom, što će naći u novoj župi mirno, beztrice, bogoljubne i svicatu župljane, a drugim što će naći u novom župiku uzorku svećenika i rodoljuba. Živili dug — dugo slogi, ljubavi i miru!

Uz sv. Petra u ūumi pila nam 28. t. m. Neodiktivan glas o proranoj smrti bješeg našeg premilog učitelje g. Mijo Burdiša duboko nas je u vrea ranio. Tā kako nebi! Modju nami prošao je prvo godine svoje službe, kojoj se jo bio posvatio svim žarom svoje poletno duše. Ovdje je ostavio krasnu upomenu medju roditelji i školskom dječecom, koja se sjedaču bolnim uzdahom soga dobrog učitelja. Da se vriodnoma pokojnik bar distolice odustolice prisutstvovati smo sa školskom dječicom i prijatelji pokojnog ačnoj sv. misi, koja bijaće danas odjepvana za pokoj našog nezaravnog Mijo. Duša ti se naučivala roja čestiti naš Mijo!

Volosko-Opatija dne 28. t. m. Kako vod javlje u zadnjem broju Vašeg cionista, uništio je namjestač občina, u čemu loži zakopano stotinu neostvarenih uuda i stotinu zatvorenih želja bivših usrećitoj občino Buzetko. Ako su lastavice vjostenice proljeća, to bi dolazak g. povjerenika pod ovakvim aušpicijama i u ovo doba, imao da znaci, da smo u oči Izboru, za novo obč. zastupstvo, tim više, što obč. ured u Buzetu nije vod preko 15 godina doživio slične revizije.

Ali poznamo nepričanost vis. o. kr. finane, ravnateljstva u Trstu, pa zato smo i o. kr. pristojbovomjerni ured u Trstu o. kr. finane, povjerenika g. Puderzalić u nezgodno vrijeme, da pruži biljegovinu enguž buzetskih občinara, odnosno, da traga odasna občinski aktivi, u kome leži zakopano stotinu neostvarenih uuda i stotinu zatvorenih želja bivših usrećitoj občino Buzetko. Ako su lastavice vjostenice proljeća, to bi dolazak g. povjerenika pod ovakvim aušpicijama i u ovo doba, imao da znaci, da smo u oči Izboru, za novo obč. zastupstvo, tim više, što obč. ured u Buzetu nije vod preko 15 godina doživio slične revizije.

Ali poznamo nepričanost vis. o. kr.

finane, ravnateljstva u Trstu, pa zato smo i o. kr. vjesteri, da je toj oblasti samo do toga stale, da se zakon valjano i sa-vjosteni vrati.

Po zakonu o pristojbah moralu bi avaka potvrdila o primjitu stanovitog novou biti biljegovana prama ljestvica II., nu ni mo no shvaćamo, da li je pronicavo oko zakonodavača mislio u tova sluđaju i na onakve jadne kmetove, koji su, nemogući izpla-titi svoj dug prama obuveni gotovim novcem, isti dug popravljajućem obč. putera, dakle rabotom, amotizirali i o tome svrhu potvrdu izdali. — Isto tako nepojmljivo je, kako je mogao gosp. povjerenik no-rijonirati figurativni p.mitnik novca sa strano obč. župat. — na Krasu, koji, većini nom neispomeni ljudi) po starodrevnom obi-čaju, a drvenih etapora (palios) džitaju obč. načeliku u Buzetu primjitu i izdatovaču, a da ga načelnik ni primio, ni izdao nij, već ga samo administracije radi za-bijelo u odnošne knjige! — Nu po-mjenjuj gosp. povjerenik mora da ova-ka izjava obč. župana drugo stilizovana bude, a da se ju ne nosišnjona.

Gosp. povjerenik bješ g. njegovava zakonskog čitaba nobijanje u stanju, da znade, jo su li uređeno putvire o porjeklu (origins) jedno stvari prava potvrditi svoj dug prama obuveni gotovim novcem, isti dug popravljajućem obč. putera, a drvenih etapora (palios) džitaju obč. načeliku u Buzetu primjitu i izdatovaču, a da ga načelnik ne primio, ni izdao nij, već ga samo administracije radi za-bijelo u odnošne knjige! — Nu po-mjenjuj gosp. povjerenik mora da ova-ka izjava obč. župana drugo stilizovana bude, a da se ju ne nosišnjona.

Načelnik Flego, zapričan koju obi-toljčkim prilikama, koju sliu vremenom, dolazio je njegova kašnja u obč. ured, što nobijanje prava gosp. povjereniku, te ga upitao jednom, gdje je došlo blo? — Načeljko isti gospodin je unio, da nisu u smislu T. F. 44. P. Z. podneci za pripomoč t. zv. "Almosonvorthebungsgesuch" prosti bilje-govina, ill barem on je i takvo podnoke nocišnije ljudi) po starodrevnom obi-čaju, a drvenih etapora (palios) džitaju obč. načeliku u Buzetu primjitu i izdatovaču, a da ga načelnik ne primio, ni izdao nij, već ga samo administracije radi za-bijelo u odnošne knjige! — Konačno, da se prikazao provljetku rovnost g. povjerenika, dosta je, da kažemo smo to, da on podnipoštu no tripli niti koncept spisa bez odnosnih, kva-drata, koji bi imali označiti mjesto, gdje je odnosni bilješko stojao, kao da se boz njega ne bi isto moglo prikreati državni erar . . .

Načelnik Flego, zapričan koju obi-toljčkim prilikama, koju sliu vremenom, dolazio je njegova kašnja u obč. ured, što nobijanje prava gosp. povjereniku, te ga upitao jednom, gdje je došlo blo? — Načeljko isti gospodin je unio, da nisu u smislu T. F. 44. P. Z. podneci za pripomoč t. zv. "Almosonvorthebungsgesuch" prosti bilje-govina, ill barem on je i takvo podnoke nocišnije ljudi) po starodrevnom obi-čaju, a drvenih etapora (palios) džitaju obč. načeliku u Buzetu primjitu i izdatovaču, a da ga načelnik ne primio, ni izdao nij, već ga samo administracije radi za-bijelo u odnošne knjige! — Nu po-mjenjuj gosp. povjerenik mora da ova-ka izjava obč. župana drugo stilizovana bude, a da se ju ne nosišnjona.

Pliš nam iz Kastva. Njegovo Voli-

čanstvo cesar i kralj Fran Josip I. podario

je "Dobrovoljnom vatrogastom državu" u

Kastvu iz vlastitih sredstava liepu sva-

ru na 100 for. Dao Bog, uglađali se u ova

lijepljim primjer i rodoljubi štrom Istru, te po svojih silah priskočili u pomoć darovnicom rukom ovom humanitarnom društvu, jedinom hrvatskom društvu ove vrati u mjestu našu Istri. — Pomoz Bog!

Iz Vižinade piše nam prijatelj 24. t. mj. Po vašem savjetu naručio sam, gosp. ureduo, krasan hrvatski koledar „Bog i Hrvati“ iz Zagroba. U četvrtak dan 28. t. mj. bio sam ovđen na poštiju, da dignemo knjigu, koja mi je stigla posebom. Zapitam Šta mi je platišti. Odgovorilo mi do 1 for. 36 n. Skoro prošteno radi tolike cijene, redom pošte možru, da to nije moguće, jer da knjiga sama stoji 50 n. v. a poštarnina pak ne može stojati ništo iz Amerike, kamo li iz Zagroba 1 for. 36 n. Nu mojeg znanstvenosti ne bijaše zadovoljeno, jer mi ne htjede reći, zašto jo knjiga tako skupa, već mi rekote: tu je knjiga, ako ju hoćete uvesti dobro, nećete li, isto dobro. Knjigu sam dakako uzeo, i gospodski platio, ali me slišno pečo, kako je došlo do toga, da sam za knjigu od 50 n. v. morao platiti za poštarninu povrh toga 1 for. 36 n. iz Zagreba do Vižinade. Molimo slavno ravnateljstvo poštih i brzojava u Trstu, da izvoli razviditi, gdje je krivnja na toj neduvenoj skupini za poštarninu t. j. u Zagrebu ili kod nas.

Matica Hrvatska dotiskala je svoj ovogodišnji knjižni dar, te će početi, dim državnog knjigovoda dovrši svoj posao — po mogućnosti još prije Božića — ovogodišnje knjige „Matica“ dijeliti dotično razrađiljati. Nu pošto se do danas od osam tisuća proslodgišnjih članova prinošenika „Matica“ tek prva tisuća prijavila i svojo prinošenje uplatila, to se umoljavaju i gospodarski državni povjerenici i članovi, da se prizavom i uplatom članovima pozure, da ne bude zapriješko što ekonomiju dionljon dočne razrađivanju „Matidnih“ knjiga za tek. god. 1893. — Naklada ovogodišnjih knjiga „Matica“ je ravnih deset tisuća (10.000) otkraka — o jednu tisuću već nego prošlo godine, — te se upozorjuju gg. stari članovi-prinošenici „Matica“, da se skorih dana prijave i svoj prinos uplate, da ne bude i ove godine kao što prošlih triju godina zamjeri radni nobivnenih knjiga, jer „Matica“ ne može inako postupati, nego da onim redom dioli dotično dostaviti gg. povjerenicima i članovima svoje knjige, kojim se redom oni prijave i prinosi uplate. Da se na nesigurno sa knjigama čeka, to ni red u valjanu gospodarstvo ne dopušta. — Gledate uvezu ovogodišnjih „Matidnih“ knjiga obavicititi će državni knjigovoda gg. povjerenika i članove „Matica“ ovih dana, te neka sa gg. povjerenicima i članovima u ovom poslu i zaključivo na državljana knjigovodu (g. Ivana Schönidera) obrate.

Bog i Hrvati zove se novi ilustrovani hrvatski narodni koledar, koji je ljetos pri put izšao tiskom i nakladiom A. Šolca u Zagrebu. Taj jo koledar pomno uređio g. Flajšer, bivši urednik „Hrvatske“. Koledar sadržaje uz te poslovni i zabavni dio, šematsizam i adresar. Posebni dio zaprema muhamedanski kalendari za g. 1811. na vjerskom-poučnim i zabavnim djelom iz pera Hrvata muhamedanaca. Donesu sledeće slike: dr. Ante Starčević, biskup Štronsmjer, Juraj Blaškinić, don Miličević, dr. Banjavčić, Buzolić, Perić, Sarić, Pastrović, Ljubić, Kuhar, pravala Zrinjskog iz Sigeta, Iuka u Opatiji Bioku, dubrovačka Rieka, Split, slavovi Krke, Knin, kvarnerski zaljev, grad Jajce, Trašte mjesto i stari grad, crkva, tornanj i grobnica Nungenta, ban Jeladić pod Brakom, grof Janko Drašković i slika prenosa njegovih kostiju. Gundulićev spomenik i barelici od Renđića, Dubrovnik, Lav XIII., kazalište u Splitu, odričko Gundulićeva spomenika, kazalište u Ljubljani, dr. pl. Miletić, sjednica oporeba, Rožićka Strozzija, urednik Mandić, hrvatski muzej u Kninu, i izko-

pine, Mate Vodopić, tragedija i komedija, Nedina Slavjanska, Slap kod Jajce, Vrige kotorake. Sudjelaj je išep i biran, što ga gospodin isdavač sluši na čast, a što se baš nemže reći o nekojih koleđarima, koji su ubijeni i stupani od raznoga pravoga smjenuga materijala. Tko hoće dobiti kalendar, taj niko si kupi ovaj za 50 n. v. u knjižari Dionika tiskare u Zagrebu.

Silna odvražnost. Znade se, kako su erđani i hrabri naši Božnjaci, no još do nas većna urjetiti, ako spomenemo ovaj slučaj: Trinaest godišnji Gjuro Gjoković iz Boraca (kotar Kotorsko-vrs) bio je na počatu sa jedanest godišnjim svojim bratom Jovom u nekoj župi paseći na stado bratova, kad iznenada bano iz Šikare jedan stari vuk, pa se baci na stado, da ubradi pljen. Stara krmadica bješno je branila svoje mlade, te tom egodom gubicom strovali vuka; taj das upotrebljio mladi pastir Gjuro, pa samohne sjekrom i zaseđeo je pričinio vuku u glavu a na to dobro i mali Jovo, te se svojou sjekromu zada vuku više udarače. Odvražnoj djeći isplatila je kotarska oblast za vuču koju nasagradu od pet forinti.

Nearastna brojka. Praznovjerni ljudi, a tih je zista mnogo, označuju brojku 13 neštačom. Modujutim se još ova brojka kod zadnjeg žriebanja drž. tiskara od godine 1860. u Bođu pokazala vanredno sretnom, jer je pet glavnih zgoditaka zapalo brojku 13. Glavni zgoditak od 300.000 for. dobitak je serija 10.490 br. 13; drugi zgoditak od 50.000 for. serija 6466 br. 13. Zgoditak od 10.000 for. serija 17.170 br. 13 i dva zgoditka po 10.000 for. ser. 4129 br. 13 i ser. 10.988 br. 13.

Uzmrtvo ga jelen. Najgroznejšim načinom zaglavio je nedavno u Rimu g. rođarski inžinir Mastrozzi. Odgojio je jocesa od mati, a jelen mu je bio privržen kao pseco. Napokon je jelen ali podvijao u doba paranja — pa je avog gospodara podcoca rogovu dolti napadati, dok ga nije zaklao i podpuno sgnjatio, da ga nisu skoro ni prepoznali. Mastrozzi je malena jelena zatekao u Campagni, to ga branio krvljim uljekom. Kasnije ga je na svom posjedu u Campagni hrani u ostalom divljači. Kad bi mu poslovci dopuštali, dolazio bi na svoje imanje, te se ondje zabavljao s jelom. Čim bi ga zvono, jelen bi veselo doskakao, jeo iz njegova ruke, ka ga lizao. Takođe ga je sredom napao i zaklao. Preus je Mastrozzi imao uza se revolver, nije ipak mogao pucati, jer ga je jelen iznenada zaskočio, izbio mu oči, te ga učasno razmravio. Mastrozzi je bio 47 godina. Kasnije je jelana ubio neki žalježnički stražar.

50.000 forinti jest glavni zgoditak velikog inomostske 50 n. v. lutrije. Upozorjujemo načinjenje štitatice na to, da će slijediti vučenje neopravdivo na 6. decembra 1893.

L i s t n i c a u r e d n i č t v a . Gosp. A. Ž. u R. Izvilito nam poslati rukopis, da ga pregledamo pak da Vam obliknimo Vaši upiti odgovorimo.

Gosp. J. L. Radi preoblinost gradiva danas izostalo; buduti put: Srednji odzdrav!

Gosp. A. K. u Z. Ivailo na pripisanom i na običajem. Molimo Vas nebudite preobliniti, jer neobičujemo nikakav prostorom. Čim nam posao odmakne dobiti ćete poseban odgovor. Živili!

L i s t n i c a u p r a v e . Gosp. A. G. Novigr. U roku je do konca tok.

god. Živili! Uplatiti se nadalje za „N. S.“ gg. M. N. Plase for. 2. Sl. post. ured. uv. M. tij. for. 4. Obitelji Š. sr. Matof (glas) for. 2. M. M. Kornić-Koštijan for. 7. V. F. Vrbnik (glas) for. 1. J. J. Lančić (glas) for. 1-30. Glav. občine Kastav (glas) for. 8. B. dr. I. Krik for. 5. Z. A. Salvo (glas) for. 6. H. I. Kulenović Bosna for. 1. M. J. Lovran (glas) for. 5. P. L. Kričević (glas) for. 1. R. A. Pored for. 1-50. P. L. Kričević (glas) for. 60. Obitelji Fr. Baški (glas) for. 2. A. pl. W. Pasin f. 1-25. B. P. Rovinjsko for. 2. Obitelji T. Omlađić (glas) for. 3. Z. dr. J. Poros for. 2. P. J. B. Belovar for. 6. S. B. Čunski for. 250. P. V. Novak for. 2-94. Fontana. Trsat (glas) for. 4. Učit. dr. kot. Volosko for. 5. (Sljedi.)

Broj 1100

Razpis natječaja

na mjesto občinskoga lječnika u Dobrinju na otoku Krku sa godišnjom plaćom od 1000 for. koje će isti primati u antičipativnih mjesočnih obročih kod podpisane pogodbe.

Lječnik imati će takodjer držati svoj farmaceutički ormari.

Molitiblji usposobljeni u svakupnom lječničtu i vježbi hrvatskom jeziku, imati podnijeti svoje molbo najdalje do konca tekuće godine 1893.

Potanji urjeti leže kod podpisane na svadbi uvid.

Glavarstvo občine Dobrinj, dne 15. novembra 1893.

1-8

Glavar:

Barballi v. r.

Poziv da predplatit

Smatrajmo si dužnošću, sinovskom odnosu i čistim hrvatskim duhom proslaviti onog slavnog junaka, koji se je toliko hrabro borio za spas sv. vjere Isusove i hrvatske domovine, a komu je toliko nedostojno otkriven spomenik u Požegi.

Stoga nam je dast pozvati občinstvo na predplatu „spomen spisa“ Iva Luki Imbriščića, koji će skoro ugledati svjetlo u „dioničkoj tiskari“ u Zagrebu, a koji smo uz pomoć prvih hrvatskih književnika napisali i vlastitom nakladom dati oticanu namijeniv čisti prihod državu sv. „Cirila i Metoda“ u Letri.

Cijena po primjerku 1 for. Tko nakupi 10 predplatnika, dobiva jedanajesti primjerak na dar.

Baša (Uguraga) 25 studen. 1893.

Franjevački bogoslov, redodržavni kapistranski.

Štrečljike i sumporinjače za trte inžinira Živica.

mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, civevi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potrebe za iste

dobiva se uvek u skladištu tvrdke

Schivitz & Comp.

(Živic i drug.)

Via Zonta broj 5 u Trstu.

ESENCE

za horozdlačno i nopravljivo pravljivanje svakog žestokih pića, sličnih stolnih likera te specijalita raspoložljivih vrstaljki.

Uz to nudjim ostenu senetu, 80%, kompliki čiste, za proizvodnju ugodno i mudrog vinkog

očeta to običnog očeta. Propisao t. plinkato bavaju. — Jamči se za najbolji uspjeh.

Členik hajdu franko: 10

Carl Philipp Pollak,

tvornica specijaliteta esence

Prag.

Traži se čestite zastupnike.

DOMINIK LUŠIN

u Kopru

preporuči veliko svoje skladilice raznovrstanog liječenja, kano: grada, dasaka, murala, duga, te takodjer opke, vapna, plaska itd. Naručivo ovravne točno i po najnižoj cijeni. 52-1

C. kr. priv. tvornica harmoniuma B. F. Čapela u Polički (České) proporučuje svome načinu odlikovanju počasne

harmoniume,

koji su čvrstog, veoma ugodnog i orguljama sličnog glasa na **Jamstvo od 5 god.** Području ove tvornice ima gospodin Josip Leustek, uključujući salon-glasovira u Zagrebu.

Najbolje sredstvo

proti

kašju i hripanosti,

korak tudi

proti vsem drugim

boleznim dihalnih

organov 80

(Znamka tovarne.)

PASTILJE

antikataralične iz kotrama,

prirojone po lekarju

G. Piccoli u Ljubljani.

To blaginje in odvajajoče pastilje je pripravljeno vankonjur, posuđuju pa onim, kateri pri izvršovanju svojih dolnosti potrebujete blist v modan glas, n. pr. prepredmetnikom, učiteljem, perećem itd. Cena ena štakilo 25 kr. — Naručivo se izvršava u posudbeni prostorij. Zaloga u lekarni: Lučenec, Ravne, Blažoletto, Serravalle in Praxmarer. 24-21

Posle ukinuća tršć. proste luke

carine proste

za Istru, Dalmaciju, Hrvatsku, Kranjsku, Korušku i Bosnu-Hercegovinu

nepromočljiva pokrivala

Luigi Zuculina u Trstu.

Tvornica nepromočljivih bičih i ornih pokrivala za vozovo i tarcice (vagone), za robu na obala, ladje, brodske vježbice (boccaporte) i za polje; pokrivala za konje i plasteven za klišu.

Skladišće

tkanine za jedrenjače, nepriređene za sedlare i taretare, dvojnike (tradicci), jute za žakle i omote; opasnikah, kopnoph i užicah.

Zastupstvo i glavno skladišće asfaltinskih opeka za kućne krovove, pojate, sušo, staje itd.

Samotila (isolatori) za temelje i kocke iz asfalta.

Radiotonica i produžava zastavah.

Luigi Zuculin

u Trstu

via Ghega 2, kuća Brunner.

Predzadnji
teden!

Žrebanje u sredo!

INOMOSTSKE SREĆKE à 50 NVČ.

glavni dobitak **50.000 goldinarjev.**

Srećke à 50 n. v. priporočajo:

Gius. Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & C., Daniele Levi & C., Girol. Morpurgo, Ig. Neumann, M. Nigris.

Predzadnji
teden!